

GORIŠKI LIST

LETO II. - ŠTEV. 12.

GORICA 10. FEBRUARJA 1945.

CENA 1 LIRA

„Goriški list“ izide vsako sredo in soboto zjutraj. - Uprava in uredništvo v Gorici, Corso Verdi 47. Tel. šte. 292 - Oglasi se zaračunavajo po ceniku

Spedizione in abbonamento postale 2° gruppo
Poština plačana v gotovini

Celoletna naročnina: 104.— lire, polletna 54.— lir. Plačati v naprej. Cena izvodu v Ljubljani: 1.50 lire. — Račun pri Cassa di Risparmio Gorica

NAVAL ŽUKOVA V ZNAMENJU HUDIH IZGUB

Vesti iz vsega sveta

Konferenca treh se vrši že več dni ob Črnem morju. Churchill, Stalin in Roosevelt, trije načelniki štabov, trije zunanji ministri s kupom strokovnjakov razpravljajo o treh vprašanjih: 1) kako enotno nastopiti proti Nemčiji, 2) kako upravljati zasedeno Evropo in 3) kako organizirati bodočo zvezo narodov, da bo res jamčila trajen mir. Nemško časopisje tolmači to konferenco kot moralno ofenzivo proti Nemčiji. V tem smislu je govoril načelnik tiskovnega urada dr. Dietrich, ki je potem naznačil 9 točk za resnični mir, ki se dajo povzeti v misel: ko bo uničen na eni strani kapitalizem in boljše-vizem na drugi, bo mogoč trajen mir.

Belgijski minister Pierlot je dal ostavko. Novi mandatar krona je bivši delovni minister Van Acker. Napoveduje se vlada iz tradicionalnih strank: socialistov liberalcev in katolikov, a brez predstavnikov uporniško-osvobodilnega gibanja. Časopisje zahteva, naj ne bo novi minister prestar, naj bo energičen in tak, ki je preživel okupacijo v domovini.

V Grčiji se nadaljuje pogajanja za razorožitev čet Ellasa. Smrtne obsodbe EAM-a, ki so se pregrešili proti vladi, so bile za čas pregajanja odgodene.

Spor Tito - kralj Peter je izbruhnil iznova. Kralj je imenoval regente generala Simoviča za Srbe, dr. Šuteja za Hrvate in inž. Serneca za Slovence. Tito pa baje s Simovičem in Šutejem ni zadovoljen. Vlada v Londonu je imela zato pod kraljevim predsedstvom predvčeršnjim dolgo sejo. Kaj so sklenili, ni še znano.

Sovjetska zasedba Slovaške je spravila Beneša in njegove v obupne težave. Sovjetski general Petrov je brez velikih bojov po umiku nemških čet zasedel Slovaško vse do Ružomberoka in Banske Bistrice. Na zasedeno ozemlje so Sovjeti za ceno priznanja lublinske vlade pustili češko komisijo z ministrom Nemecom na čelu, ki pa ni bila deležna prave pozornosti. Beneš čuti, da mu pod Sovjeti ni mesta. Jan Masaryk, minister zunanjih zadev pravi, da so „Čehom zapadne demokracije nujno potrebne zaradi obnove gospodarstva in kulturnega življenja“. V isti sapi je izjavil, da bo slepo sledil „duhu in črki Beneševa sporazuma s Stalinom“. Priznal je tudi, da Čehi niso zadovoljni z morebitno vlogo prehodne dežele med anglosaškim vplivnostnim pasom in sovjetskim varnostnim obrčcem. „Nikdar se nismo ponudili za most in se ne bomo ponudili. Preko mosta se hodi, a to nam ne ugaja. Nas slavni Sovjeti in zapadne demokracije ne rabijo v svojstvu mosta“.

Glasilo sovjetske vojske „Krasnaja Zvezda“ srdito napada papeža, naj se ne vtika v poljske, madžarske in avstrijske zadeve. Dolži ga, da drži s fašizmom.

Nemški protinapadi na Pomorjanskem - Ruski pritisk na Odri traža naprej - Črta med Saargemündom in Forbachom znova v nemških rokah

Glavni žarišči bojov na vzhodni fronti sta še vedno Šlezija in Braniborska.

Na Madžarskem ni bilo zadnje dni nobenih posebno važnih bojov. Junaška posadka zahodnega dela Budimpešte se ogorčeno brani pred sovražno premočjo.

Od zapadnega dela pogorja Beskidi pada fronta v Šlezijo in teče navzgor ob Odri do Braniborske. Ob Odri je nemško vojaško vodstvo postavilo močan jez proti boljševškemu navalu in ob Odri se odloča usoda Nemčije, kakor je dejal nemški general Dittmar.

Čete maršala Konjeva so se skušale vreči preko Odre v ostali del Šlezije, posrečilo se mu je razširiti mostišče pri Ratiborju in Briegu, a na črti Saybuch-Pless je bil s krvavimi izgubami zavrnjen. Cilj sovjetskega prodiranja je bilo mesto Neisse. Nemške čete so napadle Sovjete pri mestih Steinau, Glogau in Odereck. Hudi boji pa dvajajo pri malih mostiščih, ki jih je postavil nasprotnik na Odri med Fürstenbergom in Küstrinom.

Desno krilo maršala Žukova sili proti Stettinu, pritisk se uničuje ob nemški obrambi na črti Pyritz - Arnswald - Deutsche Kronte.

Posadke v Scheidemühlu in Poznanju se še vedno drže. Pri Graudenzu (poljsko: Grudziadz) so nemški grenadirji vprizorili protinapade.

Borbe za področje Nogata t. j. za nekdanji poljski koridor, so dosegle svoj višek. Sovjetski napadi so usmerjeni proti mestu Elbingu. Obrambi pomaga mornariško topništvo in letalstvo. Boji se vrše že v mestu samem med hišami. Sovjetske izgube so zelo velike.

V Vzhodni Prusiji se je glavno ognjišče preneslo na črto Wormditt - Heilesberg.

Na samlandskem polotoku, severno od Königsberga so se ublažili sovjetski napadi. bržda zaradi hudih izgub. Pri mestu Thierenberg je bila uničena boljševiška bojna skupina.

Da je sploh mogoč naval sovjetskih armad se je bilo treba sovjetskim vojskovodjem že od začetka sprijazniti z velikimi žrtvami v ljudeh in materijalu. Če govorimo z industrijskimi izrazi, je ta sovjetski napad predimenzioniran To se pravi, da je za zavzelje najmanjšega mesta vrženo v boj ne samo toliko moštva in materijala, kolikor bi bilo potrebno, če bi sovjetsko vodstvo racionalno vodilo napad, ampak nepriemerno več. Reka Odra se taja Ledene piošče, ki plavajo po naraslih valovih, delajo nemogoč prehod čez reko. Pri neštetih poizkusih prekarati reko, so Sovjeti izgubili neprecenljive količine materijala in moštva. Naval Žukova

in Konjeva se torej vrši v znamenju izrednih sovjetskih izgub.

Na zapadu prva ameriška armada pod poveljstvom generala Hagedesa nadaljuje prodiranje v ozemlje Schneeeiffela. Ta armada je bila po ardenski ofenzivi maršala Rudstetta razbita in se je morala reorganizirati. Ozemlje, v katerem deluje, je polno malih strmih dolin in gričevja, kar povzroča hude izgube, kar omogoča Nemcem dobro obrambo.

Angleži skušajo prodreti v področje spodnjega Röhra, a Nemci so jih zavrnili. Njihov cilj je Prüm.

Napadi tretje ameriške armade na nemško luksemburški meji so bili ustavljeni. Pri Remichu na Moseli so v teku hudi boji med nemško obrambo in napadajočimi četami.

Na saarskem mostišču med Forbachem in Saargemündom se vsa glavna črta nahaja znova v nemških rokah.

V Alzaciji se čuti zmanjšani pritisk zaveznških sil, ker se je prva francoska armada oddaljila, da bo uporabljena na drugem delu bojišča

Na Vzhodnem Hrvatskem so bili z velikimi izgubami odbiti vsi napadi tolovajskih tolpa za bojno črto v Sremu. Ob srednji Drini v Bosni pa so nemški grenadirji po srditih bojih zasedli mesto Zvornik.

Obupni klici Poljakov v Londonu na pomoč

Komunistična preganjanja v zasedeni Poljski - Razid domače poljske armade

Stockholm. Po poročilu „New York Times“, se je poljska begunska vlada ponovno obrnila na ameriško in angleško vlado s prošnjo za posredovanje, naj bi se prenehale aretacije, deportacije in podobni teroristični ukrepi v zasedenem poljskem ozemlju. To je že drugi sličen klic poljske vlade na pomoč v teku enega meseca.

To poročilo navaja med drugim, da sodelujeta sovjetska tajna policija in pa novo organizirana krajevna poljska komunistična organizacija ter pripravljata likvidacije. Postavljena so mnoga posebna sodišča ter osnovana koncentracijska taborišča, v katero zapirajo člane poljske domače armade ter podtalnih gibanj.

Iz zadnjih izjav predsednika lublinskega odbora Beruta, ki se smatra za pravo poljsko vlado, seveda pod boljševiškim vodstvom, se kar jasno vidi, da

so pripravljene poljski boljševiki prevzeti vlado nad vsem tistim ozemljem, ki naj bi bilo po njihovem mnenju poljsko.

Stalin sam pa bi seveda tudi zelo nerad videl kako kompromisno rešitev med londonskimi in lublinskimi Poljaki, sicer pa na boljševiški strani k temu nihče pripravljen ni.

Predsednik poljske republike v Londonu Rackiewicz je izdal proglas na domačo armado na Poljskem pod vodstvom generala Bora, naj se razide, hkrati pa je izrekel nekaj tolažilnih besed na Poljake v domovini, naj upajo na boljše čase.

Usoda Poljske pod boljševiki je še strašnejša, kakor drugih dežel, ki so jih zasedli boljševiki. Meje so seveda hermetično zaprte, tako da more znotraj njih boljševiška policija GPU nemoteno gospodariti in preganjati ljudi. Med tem, ko so dogodki

v Franciji, Belgiji in v Grčiji, ki so pod kontrolo zaveznikov, na široko dostopni svetovni javnosti in časopisju, pa svet prav ničesar ne ve, kaj se dogaja v deželah, ki so jih zasedli boljševiki, tako v Romuniji, Bolgariji in Srbiji, kar dokazuje najbolj usmrčenje bolgarskih regentov. Da se najmanj takšno zlo dogaja sedaj tudi na Poljskem, more sklepati vsak razsoden človek.

V Londonu se je pričela mednarodna konferenca delavskih strokovnih organizacij. Ameriška delavska zveza se konference ne udeleži, ker noče sedeti skupaj z boljševiški nespodobnimi strokovničarji.

Pariško pravosodno ministrstvo je sporočilo, da je bilo takozvanih „očičevalnih“ akcijah v Franciji meseca januarja obsojenih na smrt skupno 471 oseb.

Vžgana črka „E“

Hadu Raidla, Peet Kivild in Judo Kuusik, trije Estonci so prinesli to črko na begu iz svoje domovine s seboj. Črka „E“ je bila vžgana v njih lice, na njih licih je še danes in bo ostala tam do njih smrti. Povedali so, da je v njih domovini na stotine, na tisoče mož, ki nosijo na svojih licih ta žig. „E“ pomeni Estonec. Ni to torej žaljivka, niti neizbrisna posledica zločina, vžgana v lice tistih, ki so se pregrešili proti človeški postavi in bili s tem izločeni iz človeške družbe. „E“ pomeni Estonec in nič drugega. Navadna označka, kakor so jo nekdanj nosili konji, osli in mežgi, ki so bili last veleposestnikov ali države. Še danes rabijo oblasti ta način žigosanja živali, da si zagotove lastninsko pravico.

Ta slučaj priključuje človeštvu v spomin davne temne čase. Slišali smo o vžiganju osebnih znakov na pleča sužnjev v srednjem veku. Ni nas to baš pretreslo, ker je vse to spadalo v zgodovino, v davnino in ker nas nihče ni mogel primorati, da bi to brezpogojno verjeli. Vrbutega so bila ta znamenja vžgana na pleča tistih nesrečnikov. Brezdomno so pri vžiganju morali sužnji zelo trpeti, toda potem — se nihče več ni zmenil za žig. Na plečih je ostal skrit vsem. In sužnji niso bili ljudje — vsaj mislili so celo sami tako. In vendar je — ako dobro pomislimo — to žigosanje bilo nekaj stršnega, nekaj smrti podobnega, nekaj kar je na mah uničilo vsako možnost samostojnosti, vsako človeško dostojanstvo. Edina sreča je bila, da je ta znak bil na plečih in se je dal skriti.

Proč roke od Estoncev Evropa, proč roke od Estoncev „osvoboditelji“ Angloamerikanci, ker Estonci so last Sovjetov, saj nosijo njihov žig. Ta žig je vstvaril tisoče robotov, tisoče glav delavne živine. Črka „E“ jih bo v nedoglednih masah sovjetskih sužnjev označevala kot Estonce in tako bo boljševiškim paznikom — biričem veliko lažje uporabljati Estonce tam, kjer jih njih delavne lastnosti najbolj pripravljajo. Zaenkrat nosijo žig Estonci — potem se bo že poskrbelo, da tudi drugi dobijo svoj znak. Tako bo vsa velikanska prisilna delavnica Sovjetija vzorno urejena, brezhibno racionalizirana in vse delavske sile bodo izkoriščane do zadnjega po natančno določenem sistemu. Estonec je dober na enem mestu, Rumun na drugem, Italijan na tretjem, Francoz zopet drugje. Vse bo urejeno.

Komu in čemu bo vse to služilo, ni važno. Glavno je da ves svet dela. Kdo bo užival sadove tega dela je postranska stvar. Na vsak način pa ne tisti, ki nosijo infamni žig, ker jih že ta žig izločuje iz človeške družbe, nikdar torej delavci, ki se danes tako strastno bore za Sovjete. Hadu Raidla,

Peet Kivšild, Judo Kuusik, ni ste li morda tudi vi bili prepričani komunisti, niste morda tudi vi s brepenjenjem pričakovali odrešiteljev svetovnega človeštva. Vse kaže, da je tako, ker bi vas sicer bili pri svojem prihodu likvidirali ali vsaj poslali v eno njih nešteti taborišča ali Lubjank, ne pa milostno pritisnili na vaša lica časten Sovjetski žig s črko »E«. S tem so vam vtisnili pečat časti pripadati svetovnemu delavskemu razredu, ki bo morda jutri postal steber svetovne sovjetske zveze, dali so vam pravico do dela za tisto sovjetsko državo, ki bo odpravila brezposelnost s taborišči za prisilno delo, odpravila bedo s tem, da jo bo pozaknila in podržavila. Ne boste več čutili bede, ker bi bilo smešno, ako se človek ki nosi žig, pritožuje nad bedo. Ste li že slišali vola, ki bi se pritoževal nad bedo?

Zaenkrat črka »E« še pomeni Estonec. Morda pa v svoji megalomaniji sovjetski oblastniki niso s to črko mislili Estonca, morda črka »E« že pomeni Evropejca, morda je Azija že sklenila, da označi prokletelo evropsko pleme kot svojo last. Nič ne izključuje te možnosti. Videli smo, da so Sovjeti pričeli svojo veliko zimsko ofenzivo, ne bi se jim zdelo vredno, da bi svoje zaveznike niti o tem obvestili in še danes ne dovolje, da bi oni vtikali svoj nos v njihove zadeve. Ne zanima jih niti njih vojaško sodelovanje. Evropa je sovjetska zadeva. Črka »E« je namenjena morda tudi licu angleškega delavca in bo tvorila lep okras obrazu tudi marsikaterega angleškega lorda, ki danes poje slavospeve rdeči armadi.

Velika sreča je biti državljani države, kjer ima delavec pravico zahtevati, da morajo vsi trpeti. Neizmerno mora biti zadoščenje, ki ga človeku daje dejstvo, da nosi na licu pečat pripadnosti državi, ki mora zanj skrbeti, kakor gospodar za svojega vola, konja ali mezga. Zato le v boj svetovni proletarci, v boj za tiste, ki se vam od daleč smejejo in ki ne nosijo nikakega žiga, v boj za tiste, ki so vam začasno pritisnili na čelo znak rdeče zvezde, dočim je njih svet že davno označil z rumeno zvezdo. V boj za tiste, ki že grejejo na žerjavici železen žig za tvoje lice, proletarec sveta! Tvoj boj je svet, a nosi za se boj prokletstvo. Mi hočemo ostati ljudje — ljudje brez žiga! Zato bomo morda morali umreti — toda umrli bomo z neomadeževanim licem, kot ljudje, ne kot voli, konji ali mezgi!

(v. r.)

Utrinki iz večnosti

„Kaj hočeš, da naj ti storim? On pa je rekel: Gospod, da spregledam. In Jezus mu je rekel: Spreglej, tvoja verna te ozdravila. O hitpu je spregledal, šel za njim in stavil Boga“.

Da je na svetu danes tako zmeda, tako različno gledanje na stvari in dogodke, taka strašnost v zasledovanju najrazličnejših ciljev in programov, tako nerazumljivo sovraštvo, ki ga ne more polofažiti niti morje krvi in solza najčistijih in najnedolžnejših bratov in sestra vse to moramo pač pripisati neki čudni slepoti, kateri je zapadlo človeštvo. To slepoto vsi priznajo, a te malo jih je, ki bi računali z možno stitjo, da so tudi sami udarjeni z njo.

Kdo nam bo odprl oči, da z gotovostjo spoznamo, kje je resnica in kje zmota? Sama človeška modrost ne zadostuje več, kajti ta o znanja kot resnična najbolj nesprotnoče stvari. Človeški duh je zašel v tabirint, ki iz njega ne najde poti, čeprav jo iskreno išče. Izhod je, pa še celo nemogoč, ako niti volje in brepenjenja po soncu resnice ni, ker marsikdo ljubi lemo, da se njegova slaba dela ne razodenejo.

Človek, ki resnično brepeni po pravem in resničnosnem gledanju, se mora obrniti do Luči sveta in ponižno prositi: Gospod, daj, da spregledam!

Le tako pridemo spet do resnice, ki nas bo osvobodila.

Ljudska univerza

Naša Ljudska univerza v Gorici se prav lepo razvija in vlada zanjo med slovenskim prebivalstvom čim dalje večje zanimanje, kar je dokazal tudi zadnji večer. Tokrat je predaval g. prof. Rado Bednarik s slovenske gimnazije o zgodovinskem razvoju Goriške, njenih prebivalcih in vladarjih. Pred predavanjem se je predsednik Ljudske univerze g. ravnatelj dr. Joža Lovrenčič s toplo besedo spomnil dveh junakov, ki jih je dala Goriška, namreč inž. Mirka Simčiča, ki je padel pred letom dni in Dušana Klemenčiča, ki smo ga ravno kar pokopali. Spomin obeh junakov so navzočni primerno počastili.

G. predavatelj je v lepo zasnovanem predavanju podal pregled čez zgodovinski razvoj naše dežele in mesta Gorice, zlasti so bila zanimiva njegova izvajanja, ki so se nanašala na nekatere lokalne zgodovinske zanimivosti. Predavanje so številni navzočniki bilo jih je nabito polna dvorana, nagradili s toplim odobravanjem.

Prihodnjo sredo predava na Ljudski univerzi urednik dr. Milan Komar o dr. Ant. Mahničju ter na to predavanje vabimo vse zavedne Slovence.

DOPISI

Anhovo

V nedeljo 28. januarja so domobranci v Saloni improvizirali lepo in dostojno zborovanje. Ko smo se vračali od sv. maše iz župne cerkve so nas povabili v šolo, kjer so nam najprej zapeli par domobrantskih in narodnih pesmi, nato je poveljnik posadke stopil na oder ter množici, ki je do zadnjega kotička napolnila šolsko dvorano, držal navdušen ter pojasnjevalni govor.

Najprej je povedal, zakaj so prišli domobranci v Salono, namignil je na 12 urno rdečo svobodo v Saloni 15. septembra in na njene sadove. Nato je na kratko orisal njihovo 4 mesečno delovanje v Saloni. Podčrtal je misel, da domobranci, ki v resnici ljubijo slovenski narod, se zdi škoda vsakega Slovence, zato niso izven boja ubili nobenega Slovence, medtem ko komunisti z lahkoto morijo Slovence. Ko je omenil nekaj oseb, ki so v tej dolini v zadnjem času postale žrtev morečega komunizma, so se marsikomu porosile oči.

Priznal je, da se lahko zgodi, da se tudi v domobrantskih vrstah dobi nekaj ljulke, ki ne dela domobranstvu časti, toda radi kake izjeme še ne smemo reči, da so vsi domobranci slabi, ali da je domobranstvo sploh slabo. Klical je ljudstvo, naj bi že vendar enkrat spregledalo ter spoznalo vso sleparijo ter vse zmote profinarodnega ter brezbožnega komunizma, ki se skriva pri nas pod krinko OF. Povabil je ljudi, naj pristopijo k domobranstvu, ki se je rodilo iz trpečega in krvavečega naroda, ki hoče živeti kot narod in noče utoniti v vodah mednarodnega komunizma. „Kdor ni z nami“ je dejal govornik, „je proti nam. Kdor pa je proti nam, je proti slovenskemu narodu. Kdor pa je proti slovenskemu narodu, naj se pravočasno spreobrne, ali pa ga bo zadela kazen“.

Končal je mladi poročnik govor z naslednjimi besedami, ki so naredile na vse navzoče močan vtis, ki bi ga morale narediti tudi na vse Primorske Slovence:

„Dragi bratje Slovence in sestre naše, Slovenke! Kako žalostno je zadržanje nekaterih Primorskih Slovencev nasproti nam domobrancem. Zapustili smo naše domove, naše družine, naše matere in naše sestre ter prišli k vam na Primorsko, da bi tudi Primorskim slovenskim bratom zasijalo svobodno sonce. Toda z žalostjo v srcu moramo povedati, da nekateri izmed vas rajši vidijo vsemogoče tuje lju-

di in tuje obraze, kot pa Slovence. Zaslepljeno ljudstvo, utegne se zgoditi, da, ker nisi spoznalo dan svojega obiskanja, boš ostalo še pod jarmom. In nekateri izmed vas se s tem tujcem bratite, nas skupno napadate in smrtno sovražite. Bratje Slovenci, to ni prav! Molimo rajši, veliko molimo vsi za naš trpeči in iz tisoč ran krvaveči narod, vsi Slovenci, da bi čimpreje zasijalo nad našo slovensko domovino res svobodno sonce“.

Ko je govornik končal, je sledilo navdušeno odobravanje in vsi navzoči smo zapeli „Hej, Slovenci“. Nato so domobranci zapeli še par vzpodbudnih pesmi, ki so nam segle do srca. Vsi veselih, hvaležnih in zadovoljnih obrazov smo odšli na svoje domove z željo v srcu, da bi nam slovenski domobranci še velikokrat kaj sličnega pripravili. Samo nekateri terenci, ki so se čutili prizadete, so šli s povešeno glavo domov. Se razume: resnica v oči bode!

Skale ob Soči

Že celo leto je naša mala vasica v vednem strahu in grozi pred raznimi napadi OF-arjev, ki nosijo „svobodo“. Tako je radi te svobode bila naša vas požgana, tako je zgorela hišica in gosposki poslopje posestnika Mihaela Mavriča, 15. januarja ob 11,20 pa je bili prvi in nato ob 15,30 še drugi angleški letalski napad na našo vasico, ki ni prav nič prizanašal. Morali smo zapustiti naše domačije in iskati stanovanje v drugi vasi.

Po končanem bombardiranju nas je prvi obiskal č. g. župnik iz Gorenjega polja, ki nam je tudi nudil prvo pomoč in tolažbo. Za vse to mu ljubi Bog stotero povrni. Rekel je, da je bil čudež Vsemogočnega, da nismo imeli nobenih žrtev. Gospodom Angležem pa oprostimo, ker jim je bila edino naša vas na poti do Berlina, saj steje pet hiš!

Črni vrh

V sredi prejšnjega meseca so bile v Zadlogu rekvizicije večjega obsega, kjer so odgnali preko dvajset glav živine. Komunisti so tolažili te uboge kmete z besedami: „Potrpite malo, v črnem vrhu bomo pa vse pobrali takoj, ko odidejo Nemci“. Tega pa so bile vešele samo nekatere ženske in zaročenke komisarjev.

Planina pri Vipavi

Kdo se ne spomni, kako smo pri nas volili lansko leto župana. Bila je prava komedija. Volitev se je vršila kar na prostem v neki dolnici blizu vasi Marci. Vse je bilo okinčano in v rdečih zastavah. Voliti so prihajali vsi kar po vrsti,

kdo bi vendar ostal doma, ko je naše ženstvo postalo enako moškemu in ga celo v nekaterih stvarih prekaša. Izvoljen je bil eden najbolj zaslužnih mož za OF, priznani komunist Viktor Marc iz vasi Marci. To je mož, ki je bil vedno željan časti. Dičijo ga še druge stvari, za katere bo moral dati odgovor, čeprav se je županovanja naveličal in se županovskemu stolčku odpovedal. Zato smo bili primorani pretekli teden izvoliti novega, njemu enakega častiželjnega Franceta Kobala od Kobalov. Sedaj se je vršila volitev kar v šoli. V odboru sta sedaj tudi znani tovarišici Marc Marica in Božič Marija. Kam nas bo vodila odbor, bomo vedno poročali.

V četrtek, 8. februarja, so angloameriški teroristični bombniki izvedli popoldne napad na Gorico. V predmestju so odvrgli nekaj bomb.

Zadušnica za inž. Simčičem

V sredo, 14. februarja t. l., ob 8 uri bo slovesna sv. maša zadušnica v cerkvi sv. Ignacija za pokojnim inž. Mirkom Simčičem ob obletnici njegove tragične smrti.

Obvestilo

Mestno županištvu naznanja, da so na občinskem protokolnem uradu izposlavljeni v pregled, za dobo 15 dni, in sicer od 5. do 19. februarja t. l., seznami trgovskih delodajalcev, poljujočih prodajalcev in poslovojni trgovskih podjetij te občine, veljavni za leto 1945. Na podlagi dekreta z dne 25. 1. 1937. št. 434. čl. 27, je proti tem seznanom dovoljen priziv:

a) na korporacijsko ministrstvo, če se pobija vpis v seznam ali njega pravilnost;

b) na prefekturo, če gre pritožba proti odmeri prispevkov.

Župan
CORONINI.

Odgovorni urednik: Dr. Milan Komar - Gorica

ZAHVALA

Družina KLEMENČIČEVA se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so se trudili, da bi rešili življenje našega težko ranjenega Dušana, pred vsem g. prof. dr. BUCHBAUERJU in njegovim asistentom, č.č. sestram, ki so z nenavadno požrtvovalnostjo stregle in skrbele, da se je njegova duša tako srečno poslovila s tega sveta. Najtoplejša zahvala vojnim kuratom za tolažila sv. vere, vsem strežnicam in sestram Rdečega križa ter vsem ostalim, ki so tovariško gledano skrbeli, da bi mogli rešiti mlado življenje našega Dušana. Najleša hvala g. polkovniku KOKALJU za očetovsko skrb, g. majorju HORNU in g. poročniku dr. SIMENCU za poslovitne besede ob grobu in za zadnji pozdrav častniškega zbora, najlepša hvala goriškim domobrancem za spremstvo, pelje in yence. Končno lepa hvala č. g. župniku dr. KIJAJČIČU, p. PAVLINU in pp. ALFONZU in AVRELIJU za spremstvo in molitve.

Vsem, ki so delili z nami neutešljivo bol ob izgubi dragega Dušana in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, prisrčen Bog plačaj!

BOGOMILA

Petnajstim v spomin

Sedaj ko so bili tega jarma prosti, se je v njih prebudila zver sovraštva in maščevanja. Morali so ji dati duška, misleč, da jih bo to pomirilo, a kaplan Simon je že naprej slutil, da jih ne bo, predobro jih je poznal.

Pustil je, naj se v svojem gnevu sprostijo, zaklenil se v svoje stanovanje, zaprl okna in potegnil zavese, da bi ne slišal, ne videl nič več.

Komunisti so šli s svojim delom naprej. Ko so vas osvobodili vseh tujcev, so pla-

nili še na tiste, ki niso z njimi simpatizirali.

V njihovih čistih očeh, je bil to tako velik zločin, da ga niso mogli drugače kaznovati, kot s smrtjo.

Grobovi so sledili grobovom, nedolžna kri je vpila do neba.

Medtem, so se pa oni zabavali z dekletji, ki so bile včeraj še v objemu savojskih častnikov, danes pa so že ponosno in samozavestno korakale z njimi po vasi.

Med njimi so bile tudi take, ki so se prištevale med vaško elito, ne toliko po izobrazbi, kolikor po napuhu bogastva.

Tudi h kaplanu Simonu so večkrat zahajale, poslušale njegovo lepo petje in muziko, sestra Mila jim je vedno

z vso gostoljubnostjo postregla.

Sedaj so hodile izvalno mimo, brezsravno ga gledale v obraz, kakor bi pričakovale, da jih on prvi pozdravi.

Še svoje najmlajše, nedolžne sestrice so nahujskale zoper njega.

Kamorkoli je šel, so ga te male vohunke zasledovale. To je njegovo čuteče, nad vse plemenito srce najbolj bolelo, da mu še njegove ljubljene otročiče tako pohujšujejo.

Molčal je, in trpel, ne iz strahu, ampak iz previdnosti. Predobro je vedel, da mu lahko ena sama beseda požene kroglo v tilnik. Radi dobrih ljudi, ki jih je bilo hvala Bogu še dosti, poseb-

no po podružnicah, le radi njih se je premagal.

Vendar mu vsa njegova previdnost ni dosti pomagala.

Dan pred praznikom Kristusa Kralja, so pozno zvečer partizani prišli v njegovo stanovanje in odpeljali najprej njega, uro potem pa še bolešno sestro in starega očeta.

V noči Vernih duš so jih odgnali zvezane kot največje zločince, skupno s kaplanom Jožetom in mnogimi drugimi v pet ur oddaljeno gorsko selo. Tam so jih na smrt utrujene zaprli v prostorno kmečko sobo, ki pa niti od daleč ni zadostovala za vse.

Cel teden so jih imeli zaprte. Vse noči so jih po ure in ure dolgo izpraševali še posebno kaplana Simona.

Komaj je zaškripal ključ v vratih, že so se vsi zgrozili; sedaj smo mi na vrsti. Marsikoga so tako odpeljali, da se ni vrnil nikoli več.

Molili so za njihove duše in se jim priporočali.

Vendar pa, akoravno do onemoglosti izmučeni in izčrpani niso klonili. Bog jih je čudovito ščitil tiste dni, da so z lahkoto neverjetne vdanosti vse prenesli.

Prvo soboto v novembru, so jih na vse zgodaj zjutraj izpustili.

Prva skrb kaplana Simona in Jožeta je bila, da sta v mali gorski kapelici darovala Bogu sveto daritev v zahvalo za čudežno rešitev.

(Dalje prihodnjic.)